

SREČANJE Z UČITELJEM NA SVETOVNI DAN UČITELJEV

Predstavitev monografije "Najbolj srečen kot učitelj": bogata poklicna pot prof. dr. Veljka Trohe

Septembra 2020 je izšla monografija, posvečena bogati poklicni poti dr. Veljka Trohe. Javnosti je bila predstavljena 5. oktobra 2020, na svetovni dan učiteljev, na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani. Izid monografije pa je obenem obeležil tudi častitljivi 86. rojstni dan dr. Veljka Trohe. Urednici, dr. Mojca Peček in dr. Irena Lesar, sta ji namenili pomenljiv naslov, *'Najbolj srečen kot učitelj': bogata poklicna pot prof. dr. Veljka Trohe*.¹ Izšla je pri Založbi UL Pedagoške fakultete v zbirki Sledi, posvečeni velikim imenom slovenskega vzgojno-izobraževalnega prostora.

Zamisel o monografiji se je oblikovala na katedri za pedagogiko Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani. Urednici sta nemudoma začeli iskati avtorje prispevkov in naleteli na neverjeten odziv. Kmalu jih je bilo toliko, da sta morali, kot sta sami dejali, prenehati z vabljenjem k sodelovanju. Že to samo po sebi priča o ugledu in spoštovanju, ki ga dr. Troha uživa v slovenskem prostoru. Od zamisli do izdaje je minilo le šest mesecev – pot je bila kratka, a izjemno intenzivna in polna emocij, tako za avtorje kot za urednice. Prispevki so se hitro nabirali in kaj kmalu je knjiga začela dobivati končno podobo.

Monografija pa »ni le dokument delovanja prof. dr. Veljka Trohe, temveč tudi dokument razvoja šolskega sistema, šolske politike v tem obdobju, razvoja sistema izobraževanja učiteljev«, kot je na predstavitvi knjige povedala urednica dr. Mojca Peček. Sestavlja jo šest poglavij, v katerih se prepletajo strokovne in znanstvene razprave, pričevanja, spomini avtorjev, ki jih je dr. Troha tako ali drugače navdihnil, nagovoril. Dr. Troha je zagotovo eden tistih pedagogov, ki so zaznamovali ne le slovensko pedagoško polje, temveč so pustili nepozaben pečat v poklicnih in osebnih življenjih premnogih posameznikov. Da je bil dr. Troha pedagog s srcem, postane kaj hitro jasno vsakomur, ki prebere prvih nekaj strani monografije. Ko bralca pot privede do intervjuja, ki sta ga urednici opravili z njim, pa se mu začne šele zares odstirati pot velikega Človeka. Vsem tistim, ki niso imeli možnosti osebno spoznati dr. Trohe, intervju razodene širino njegovega dela, globino njegovih misli in pogledov, odprtost njegovega duha. V monografiji najdemo tudi aktualizacijo tematik, ki so bile v središču raziskovalnega dela dr. Trohe, kot tudi osebne in strokovne poglede na zelo različne vloge dr. Trohe. Knjigo pa zaključijo spomini njegovih sodelavk in sodelavcev, ob katerih bralec ugotovi, da je vselej imel čut in posluš za vse in vsakogar.

Na predstavitvi je bil dr. Troha vidno hvaležen tako urednicama kot tudi avtorjem za priznanje njegovega dela, a iz njegovih besed je pronicala njegova skromnost – sam je dejal, da je prispeval samo »en kanček v razvoj Pedagoške fakultete«. Toda že s hitrim vpogledom v njegovo bibliografijo lahko spoznamo, da je njegov prispevek k razvoju pedagoške znanosti in Pedagoške fakultete neprecenljiv. A je že tako, da veliki ljudje svoje veličine pogosto ne vidijo ali jo neradi razkazujejo. So pa hvaležni vsem, ki so jim pomagali delati majhne korake na njihovi veliki poti. In dr. Troha je tudi na predstavitvi knjige to pokazal, ko je vse navzoče ganil z besedami, namenjenimi svoji družini in predvsem svoji soprogi. Slednji se je zahvalil, ker se je, da bi podprla njegovo strokovno pot, sama odpovedala marsikateri svoji ambiciji in sebe postavila na stranski tir. Njegove besede so poslušalce popeljale v neki drug čas, poln ovir, odrekanih, izzivov, a hkrati poln upov, možnosti in priložnosti za pomembna, reformska ustvarjanja. V čas, ko se je rojevala in razvijala njegova strast do pedagoškega dela z učenci, dijaki, gojenci, študenti. V čas, ko je dr. Troha zaznamoval poti mnogih ljudi. A dr. Troha v svojem razmišljanju na predstavitvi monografije ni ostal v preteklosti. Dotaknil se je tudi sedanjosti, ko se zdi, kot je sam izpostavil, da je družba kljub napredku pozabila na najranljivejše skupine ljudi, na »bistvene elemente razvoja družbe«. In tudi ob

1 Peček, M., in Lesar, I. (ur.) (2020). »Najbolj srečen kot učitelj« : bogata poklicna pot prof. dr. Veljka Trohe. Ljubljana: Pedagoška fakulteta.

zaključku govora je izpostavil, da bo razvoj družbe prihodnosti odvisen od tega, koliko bo družba sedanjosti vložila v mlade generacije.

Kljub neugodni epidemiološki sliki, ki je močno zamajala vse, kar je bilo do nedavna ob tovrstnih svečanih srečanjih samoumevno – od gledanja nasmehov do objemov in rokovanj ter ne nazadnje socialne bližine –, so se dogodki v živo udeležili mnogi posamezniki, ki so želeli tudi tako izraziti svojo hvaležnost in še enkrat, nekateri tudi po več desetletjih, osebno posredovati svoje čestitke, zahvale in spomine strokovnjaku, osebi, osebnosti, ki je pustila v njih pomembno sled. Med njimi na primer dr. Pavel Zgaga, ki je med drugim izpostavil, da je bil dr. Troha srečen tudi kot raziskovalec, ne le kot učitelj, kar je pomembno vplivalo tudi na smer, ki jo je ubral kot dekan. Dr. Zgago je spomin popeljal v prvo srečanje z dr. Troho, v čas, ko se je razvijala ideja o spremembi akademije v fakulteto. In ravno v tem pomembnem procesu sta ključno vlogo odigrala dr. Veljko Troha in dr. Cveta Razdevšek Pučko – še eno veliko in nepozabno ime v slovenskem vzgojno-izobraževalnem prostoru. Predstavitve monografije pa so se mnogi udeležili tudi na daljavo prek aplikacije zoom in tudi tako dr. Trohi posredovali svoje čestitke in spomine.

»Najbolj srečen kot učitelj« so vsekakor besede, ki bi si jih od svojega učitelja želel slišati vsak otrok, mladostnik, odrasel na poti vseživljenjskega učenja. Vsak roditelj, ki si želi le najboljše za svojega otroka. A učitelji – ne glede na sklop izobraževanja, v katerem delujejo – so danes soočeni

z mnogimi izzivi, preprekami, tudi dvomi o svojem poklicu. Poklicu, ki ne bi smel nikoli biti le poklic, temveč tudi (ali predvsem) poslanstvo. In za dr. Troho lahko z gotovostjo trdimo, da je njegovo delo bilo predvsem poslanstvo, ne le poklic. In v tem poslanstvu je bil srečen. Kljub preprekam, oviram, težavam, polenom pod noge, ki jih ni manjkalo. A vendarle njegova poklicna pot kaže, da je za pedagoga ključno, da ga vodi srce. Dr. Troha je bil, je in bo lahko vselej zgled in navdih vsakomur, ki hodi ali bo šele stopil na pot učiteljevanja.

V času, ko je zgornji prispevek čakal na objavo, nas je pretresla žalostna vest o smrti prof. dr. Veljka Trohe. Težko je ubesediti občutke, ki spremljajo ne le vse tiste, ki so ga poznali osebno, temveč tudi vse, ki so ga poznali kot pedagoga, strokovnjaka, tlakovalca pomembnih poti, tudi reform v prostoru vzgoje in izobraževanja. Monografija, ki mu je posvečena in ki jo je imel možnost listati za časa življenja, priča o njegovi veliki zapuščini. Trud urednic, da bi knjiga ugledala luč sveta kot rojstnodnevni dar dr. Trohi, kaže, kako je pomembno, da se velikim osebnostnim zahvalimo, poklonimo in se nanje spomnimo, ko so še med nami. Dr. Veljko Troha je lahko tako tudi sam videl in začutil – tako ob prebiranju kot tudi predstavitvi knjige –, koliko ljudi ga spoštuje, ceni, koliko ljudem se je vtisnil v spomin in kako globoko hvaležni smo, da smo v slovenskem prostoru imeli takšnega Pedagoga.